

ТЕКСЕРІЛДІ:
әдіскер Д.Б.Мұхаметьярова

*Утверждено
методиком
Д.Б.М.*

31.01.2025 ж.

**Тәрбиелеу-білім беру процесінің
«Қазақ тілі» ұйымдастырылған іс-әрекет циклограммасы
(оқыту басқа тілде жүргізілетін топтар)**

Мектепке дейінгі ұйым: «Балажан» б/балабақшасы КМҚК

Топтар: «Звездочки» ересек тобы

«Лучики» мектепалды тобы

Балалардың жасы: 3 жастағы, 4 жастағы, 5 жастағы балалар

Жоспар қандай кезеңге жасалды: 03.02 – 07.02.2025 жыл (1-апта) Апта дәйексөзі «Жасампаздық - бәрімізге өнеге»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 03.02	Сейсенбі 04.02	Сәрсенбі 05.02	Бейсенбі 06.02	Жұма 07.02
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	«Қазақ тілін үйренеміз» ата-аналарға арналған ақпарат бұрышына: «Көліктер» «Мектеп жасына дейінгі балаларға қазақ тілін үйретудің негізгі бағыттары» флаер				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық	Ұйымдастырылған іс-әрекетке қауіпсіз ойыншықтар мен ойын жабдықтарын таңдау. Қауіпсіз ойын алаңдарын ұйымдастыру. Ұйымдастырылған іс-әрекет басталар алдында үнемі күй қою: «Өсем қоңыр» күйі https://zvyki.com/song/66420995/Dina_-_sem_o_yr// «Күй күмбірі» күй тыңдау				
Сөздік минимум	Автокөлік, ұшақ, тік ұшақ, пойыз, велосипед			Автокөлік, ұшақ, пойыз, велосипед	
Кестеге сәйкес «Қазақ тілі» ұйымдастырылған іс-әрекеті	Мектепалды тобы Тақырыбы: «Көліктер» Міндеттері: қазақ тіліндегі берілген сөздерді дұрыс айта білуді және ол сөздерді қолдануды үйрету; сөз ішіндегі қазақ тіліне тән қ, і, ы, ұ, ғ дыбыстарын дұрыс айтуға			Мектепалды тобы Тақырыбы: «Ө дыбысы» Міндеттері: қазақ тіліндегі сөздерді дұрыс айта білуге және есте сақтауға, ол сөздерді қолдана білуге; қазақ тіліне тән ө дыбысын айтуға үйрету; тілдік	

	<p>дағдыландыру; көліктердің атауларын айту және түсіну дағдыларын қалыптастыру; қарапайым сұрақтар қоюды және оларға жай сөйлеммен жауап беруді дағдыландыру, диалогке қатысуға үйрету. Балалар, біз таңертең тұрамыз, сосын қайда барамыз. Балалар, қазір күн суық сендер балабақшаға немен келдіңдер? Көлік бізге не үшін керек? Бір жерден екінші жерге жету үшін. Біз бүгін көліктің қазақша атауын есте сақтайтын боламыз. Бейнежазба көру: «Көлік түрлері» Топпен жұмыс «Қара да ата» Жерде жүретін көліктер. Автобус. Автокөлі-і-і-к. Жү-ү-үк кө-ө-ө-лі-і-і-гі-і-і. Пойы-ы-ыз. Әуеде жүретін көліктер. Ұ-ұ-ұшақ. Ті-і-ік-ұ-ұ-ұшақ-қ-қ. Суда жүретін көліктер. Кеме. Қ-қ-қайық-қ-қ. Сөздік жаттығу «Жер үсті, су, әуе көліктері» Максим, келе ғой. Бір суретті таңдашы. Мынау не? (Мынау мәшине). Мәшине қай жермен жүреді (ым-ишара арқылы көмек көрсету)? (Мәшине жердің үстімен жүреді.) Мәшинені жерге орналастыр. Жарайсың!</p>		<p>және артикуляциялық аппаратты, тыныс алуды және таза дикцияны дамытуды жалғастыру; қарапайым сұрақтар қоюды және оларға жай сөйлеммен жауап беруді дағдыландыру, диалогке қатысуға үйрету</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мынау – қандай түс? - Көк - «Көк» деген сөздің ортасында қандай дыбыс естіліп тұр? - «Ө» дыбысы. - Онда бәріміз «ө» дыбысын айтып көрейік. - Ө-ө-ө. - Қалай айтылып тұр? Созылып па, тез айтылып тұр ма? - Созылып айтылып тұр. - Олай болса, балалар, бүгінгі біздің өтетін дыбысымыз - «ө» дыбысы. - «Ө» дыбысын барлығымыз хормен айтып көрейік? - Қалай жасалып тұр? (Ерін арқылы.) - Қалай айтылып тұр? (Еркін, яғни дауысты, жіңішке.) - «Ө» дыбысы жіңішке болып айтылады. - «Ө» дыбысы біз өткен дыбыстардан «о» дыбысына ұқсайды. <p>«Ө» дыбысы бейнежазба көру</p> <p>«Ө» дыбысының артикуляциясын меңгерту.</p>		
--	--	--	--	--	--

	<p>Настя, бір суретті таңда. Мынау не? Мынау қайық. Қайталашы. Қайық қай жермен жүреді (ым-ишара арқылы көмек көрсету)? (Қайық суда жүзеді.) Қайықты суға орналастыр. Жарайсың! Мынау не? (Мынау тікұшақ.) - Тікұшақ қай жермен жүреді (ым-ишара арқылы көмек көрсету)? (Тікұшақ әуеде ұшады.) Тікұшақты әуеге орналастыр. Жарайсың! Сөзді-ырғақты жаттығу «Қане, көрсет» - Балалар, ал енді көліктердің қалай қозғалатынын елестетіп көрейік. Педагог балалармен бірге көліктің қозғалу ерекшеліктерін қарастырады. Педагог балаларды ашық кеңістікке шеңбер құрып тұруға шақырады. Қимылды шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүріп отырып қайталайды. Ұшақ ұшып келеді, қане, көрсетші. (қолды екі жаққа созу, денені екі жаққа қозғалту) Мәшине жүріп келеді, көрсетші (рөлді айналдырған қимыл көрсету) Пароход жүзіп келеді. Қане, көрсетші (алақанды қосып, қолды толқын тәрізді екі жаққа ирелендету) Мотоцикл жүріп келеді. Қане, көрсетші (екі қолды жұдырыққа түю, қолды кезек-кезек екі жаққа бұру) Тікұшақ ұшып келеді. Қане, көрсетші. (қол екі жаққа созу, денені екі жаққа қозғалту) Велосипед жүріп келеді. Қане,</p>		<p>Аузымызды дөңгелектеп алға созамыз, тіліміз ашық, тілімізді төмен түсіріп артқа тартамыз, «ө» дыбысы қазақ тілінің төл дыбысы. Ө - жіңішке дауысты дыбыс. Айнаға қаратып айтқызу.</p> <p>«Ия, жоқ» дидактикалық ойыны. Педагог балаларға «ө» және «о» дыбысына мысалдар айтады. - Өмір, орта, өрнек, ай, өр, қар, шөл, бөле, жүрек, ирек, өрлеу, үндеу. Балалар «ө» дыбысын естігенде аяқпен топылдатады.</p> <p>Тіл ұстарту жаттығуы. Өс – өс – өс. Құстар бізге дос.</p> <p>Жанылтпаш жаттайық. Өсер өркен өштеспейді, Өршеленген еш өспейді. Өштестірет өсекшілер, Өректіген өштестерді.</p> <p>«Сөз ойла, көп ойла» ойыны. «Ө» әрпінен басталатын сөздерді тез айту. (Өріс, өгіз, өрік, өрмекші, өшіргіш, өзен.)</p> <p>Сергіту сәті. Отырып-ақ орнымда Өзенді де кешемін. Сен білмесен, егерде Былай ескек есемін. Есемін, есемін, Үлкен болып өсемін.</p>		
--	--	--	---	--	--

көрсетші. (рөлді айналдырған қимыл істеу, денені екі жаққа теңселту)
Катер жүзіп келеді. Қане, көрсетші.
(алақанды қосып, толқын тәрізді қолды екі жаққа ирелендету)
Автобус жүріп келеді, Қане, көрсетші.
(рөлді айналдырған қимыл істеу)

Ән тыңдайық! Жүргізуші

Бейнелеу әрекеті: Боя, есте сақта.

Балалар пойызды түрлі-түсті етіп бояйды.

Қорытындылау:

- Көліктерді қандай үш бөлікке бөлдік?

Жерүсті, су, әуе.

Көліктерді үшке неге бөлдік?

Олар қозғалады ... (Жермен, әуемен, сумен.) Дұрыс айтасыңдар.

көліктердің қазақша атауларын еске түсіріп, белсенді болған балаларды мақтайды.

Ересек топ

Тақырыбы:

«Кел, қайталайық!»

Міндеттері:

қазақ тілінің төл дыбыстарын дұрыс айту дағдыларын қалыптастыру;
қарапайым сұрақтарға жауап беруді үйрету;
қарапайым сөйлемдер құра білуге үйрету.

Балалар, біз таңертең тұрамыз, сосын қайда барамыз.

Балалар, қазір күн суық сендер балабақшаға немен келдіңдер?

«Ө» дыбысына арналған тақпақ.

«Ө» дегенім – Өрік.

Өрікті ал теріп!

Өзің ғана жемей,

Өркенге бер бөліп,

Балалар қайталап айтады.

Қорытынды

- Қандай дыбыспен таныстық?

- «Ө» қандай дыбыс?

- «Ө» дыбысы сөздің қай жерінде кездеседі?

Көлік бізге не үшін керек?
Бір жерден екінші жерге жету үшін.
Біз бүгін көліктің қазақша атауын есте сақтайтын боламыз.

Бейнежазба көру: «Көлік түрлері»
Топпен жұмыс «Қара да ата»
Жерде жүретін көліктер.
Автокөлі-і-і-к.
Пойы-ы-ыз.
Әуеде жүретін көліктер.
Ұ-ұ-ұшақ.
Ті-і-ік-ұ-ұ-ұшақ-қ-қ.

Сөздік жаттығу
«Жер үсті, әуе көліктері»
Максим, келе ғой. Бір суретті таңдашы.
Мынау не? (Мынау мәшине). Мәшине қай жермен жүреді (ым-ишара арқылы көмек көрсету)? (Мәшине жердің үстімен жүреді.) Мәшинені жерге орналастыр. Жарайсың!
Мынау не? (Мынау тікұшақ.)
- Тікұшақ қай жермен жүреді (ым-ишара арқылы көмек көрсету)? (Тікұшақ әуеде ұшады.) Тікұшақты әуеге орналастыр. Жарайсың!

Сөзді-ырғақты жаттығу «Қане, көрсет»
- Балалар, ал енді көліктердің қалай қозғалатынын елестетіп көрейік.
Педагог балалармен бірге көліктің қозғалу ерекшеліктерін қарастырады.
Педагог балаларды ашық кеңістікке шеңбер құрып тұруға шақырады.
Қимылды шеңбер бойымен бірінің артынан бірі жүріп отырып қайталайды.

	<p>Ұшақ ұшып келеді, қане, көрсетші. (қолды екі жаққа созу, денені екі жаққа қозғалту) Мәшине жүріп келеді, көрсетші (рөлді айналдырған қимыл көрсету) Тікұшақ ұшып келеді. Қане, көрсетші. (қол екі жаққа созу, денені екі жаққа қозғалту) Велосипед жүріп келеді. Қане, көрсетші. (рөлді айналдырған қимыл істеу, денені екі жаққа теңселту) Ән тындайық! Жүргізуші Қорытындылау: көліктердің қазақша атауларын еске түсіріп, белсенді болған балаларды мақтайды.</p>				
<p>Балалармен жеке жұмыс (сөздік минимум, диалогтар, тақпақ, өлең жаттау, баяу қимылды ойындар, ұлттық ойындар, ертегі рөлдерін дайындау)</p>	<p>Ересек топ «Қара да ата» Жерде жүретін көліктер. Автокөлі-і-і-к. Пойы-ы-ыз. Әуеде ұшатын көліктер. Ұ-ұ-ұшақ. Ті-і-ік-ұ-ұ-ұшақ-қ-қ. Мектепалды топ Ән тындайық! Жүргізуші Құйындатып келем мен, Астым қанша белдерден. Ұшқан құспен жарыса, Ұзап кеттім алысқа. Асқар шыңнан асамын, Газды аяқпен басамын. Оңға, солға бұрамын Қаңбақтарды қуамын.</p>		<p>Ересек топ Сергіту сәті Матор үні дүр-дүр, Жолбарыстай гүр-гүр, Дөңгелегім зыр-зыр, Күннің көзі нұр-нұр. Бозторғайлар шиқ-шиқ, Бипілдетем бип-бип. «Менің Қазақстаным» ҚР Гимні орындау «Біртұтас тәрбие» Мектепалды топ Ән тындайық! Жүргізуші Құйындатып келем мен, Астым қанша белдерден. Ұшқан құспен жарыса, Ұзап кеттім алысқа. Асқар шыңнан асамын,</p>		

Матор үні дүр-дүр,
Жолбарыстай гүр-гүр,
Дөңгелегім зыр-зыр,
Күннің көзі нұр-нұр.
Бозторғайлар шиқ-шиқ,
Бипілдетем бип-бип

Газды аяқпен басамын.
Оңға, солға бұрамын
Қаңбақтарды қуамын.

Матор үні дүр-дүр,
Жолбарыстай гүр-гүр,
Дөңгелегім зыр-зыр,
Күннің көзі нұр-нұр.
Бозторғайлар шиқ-шиқ,
Бипілдетем бип-бип.

жоспары бойынша

Мектепалды топ

Жаңылтпаш жаттайық.

Өсер өркен өштеспейді,
Өршеленген еш өспейді.
Өштестірет өсекшілер,
Өректіген өштестерді.

Мнемокесте арқылы мақал-мәтел жаттайық

«Ұлттық ойын – ұлт қазынасы» балалармен ұлттық ойындар ойнау